Vigilie for kristne familier

"Børn har ret til et hjem som dét i Nazareth," sagde pave Benedikt XVI i sin tale ved den vigilie, som blev afholdt i Valencia den 8. juli 2006 som led i det 5. verdensmøde for familierne

Af pave Benedikt XVI[1]

Kære brødre og søstre.

Det er en stor glæde for mig at deltage i denne andagt, i hvilken vi glæder os over at fejre familien som Guds gave til os. I bønnen og i den opstandne Kristus, der sender lys og styrke selv i tider med umådelig stor menneskelig nød, føler jeg mig meget nær alle dem, som for nylig her i denne by har oplevet smertelige tab.[2]

Forenede i den samme tro på Kristus er vi samlet her fra hele verden som et fællesskab, der taknemmelige og glade frembærer vort vidnesbyrd om, at mennesket er skabt i Guds billede og lighed for at elske, og at mennesket først fuldt ud kan realisere sig selv, når det oprigtigt hengiver sig for andre. Familien er det privilegerede sted, hvor ethvert menneske lærer at give og at modtage kærlighed. Derfor udviser Kirken altid stor pastoral omsorg for denne institution, der har så stor betydning for mennesket. Kirken lærer, at: "Gud, som er kærlighed, og som har skabt menneskene af kærlighed, har kaldet dem til at elske. Ved at skabe manden og kvinden har han kaldet dem til et inderligt livs- og kærlighedsfællesskab i ægteskabet, således at de ikke længere er to, men ét kød".[3]

Det er denne sandhed, Kirken utrætteligt forkynder for verden. Min højtelskede forgænger, pave Johannes Paul II, erklærede, at "mennesket er skabt i ´Guds billede og lighed´ – ikke alene derved, at de er mennesker, men også i kraft af det fællesskab, de lige fra begyndelsen har udgjort. Mennesket bliver Guds billede i det øjeblik, det indtræder i et fællesskab, og ikke ved at forblive alene".[4] Derfor tilsluttede jeg mig indkaldelsen til dette femte verdensmøde for familierne i Spanien, mere

---

1 Oversat af Hans Thulstrup

2 Verdensmødet for familie fandt sted få dage efter, at Valencia havde oplevet en alvorlig metro-ulykke med mange døde og sårede.

3 Matt 19,6; jf. Den katolske Kirkes Katekismus, Kompendiet, 337

4 Tale ved generalaudiensen den 14. november 1979

præcist her i Valencia, der er så rig på traditioner og så stolt over sin kristne tro, der leves og udvikles i de mange familier her.

Familien er en institution, som er placeret midt mellem individ og samfund, og som ikke fuldt ud vil kunne erstattes af noget andet. Familien selv er først og fremmest baseret på et dybt indbyrdes forhold mellem ægtemanden og hans hustru, som er båret af kærlighed og gensidig forståelse. Til realiseringen af dette får de i rigeligt mål hjælp fra Gud i ægteskabets sakramente, der rummer et sandt kald til hellighed. Måtte deres børn i stedet for øjeblikke af uenighed og afstand, i endnu højere grad opleve øjeblikke af harmoni og hengivenhed mellem deres forældre; for kærligheden mellem faderen og moderen er en kilde til stor tryghed for børnene og lærer dem skønheden ved den trofaste og varige kærlighed.

Familien er et nødvendigt gode for mennesker og et uundværligt grundlag for samfundet, ligesom den hele livet igennem er et stort gode for ægtefællerne selv. Den er et uerstatteligt gode for børnene, som bør være frugten af forældrenes kærlighed, af forældrenes totale og generøse hengivelse. Det er alles store ansvar at forkynde den fulde sandhed om den på ægteskabet baserede familie, hjemmets kirke og livets helligdom.

For Guds ansigt har faderen og moderen givet hinanden et altomfattende "ja"; et "ja", der udgør grundlaget for det sakramente, der forener dem. Skal den indre sammenhæng i familiens være fuldkommen, må forældrene på samme måde give deres "ja" til de børn, som de har givet liv eller har adopteret, og hvor hver eneste af dem har deres egen personlighed og karakter. På den måde vil børnene vokse op i et klima af accept og kærlighed, og man må ønske, at de – når de når den tilstrækkelige modenhed – ligeledes vil kunne give deres "ja" til dem, der gav dem liv.

Det moderne samfunds udfordringer, der er kendetegnet ved den manglende sammenhæng, som især kan påpeges i byerne, gør det nødvendigt at sikre, at den enkelte familie ikke føler sig overladt til sig selv. En lille familie kan komme ud for vanskelige hindringer, hvis de er isolerede fra deres øvrige slægtninge og venner. Det kirkelige fællesskab har derfor et ansvar for at tilbyde dem støtte, opmuntring og åndelig næring, som kan styrke familiens sammenhold – især i tider med prøvelser og vanskeligheder. Her har sognene en vigtig rolle at spille, og det samme gælder de forskellige kirkelige bevægelser, som er kaldet til at samarbejde som støttenetværk og virke som en udstrakt hånd så familien kan vokse i troen.

Kristus har vist os, hvad der altid er den vigtigste kilde i vort og i familiens liv: "Dette er mit bud, at I skal elske hinanden, ligesom jeg har elsket jer. Større kærlighed har ingen end den at sætte sit liv til for sine venner".[5] Guds egen kærlighed er udgydt over os i dåben. Derfor er familien kaldet til at leve i kærlighed, og Vor Herre er garant for, at det er muligt for os ved en menneskelig kærlighed, der er stærk, inderlig og barmhjertig som Kristi kærlighed.

Udover videregivelsen af troen og af Herrens kærlighed er det en af familiernes største opgaver at udvikle frie og ansvarsfulde mennesker. Derfor må forældrene gradvist give deres børn større frihed – samtidig med, at de for en tid overvåger denne frihed. Hvis børnene ser deres forældre – og i det hele taget de andre voksne omkring dem – leve et liv i glæde og begejstring trods alle vanskeligheder, så vil de selv udvikle den dybe livsglæde, som vil kunne hjælpe dem med på en klog måde at overvinde hindringer og problemer, som er en uundgåelig del af menneskelivet. Hvis familierne ikke er lukkede omkring sig selv, vil børnene tilmed efterhånden lære, at alle mennesker er værd at elske, og at hvert eneste menneske er omfattet af et grundliggende, universelt broderskab.

Dette femte verdensmøde opfordrer os til at overveje et særdeles vigtigt emne, som pålægger os et stort ansvar for videregivelse af troen i familien. *Den katolske Kirkes Katekismus* udtrykker det på denne måde: "Som en moder, der lærer sine børn at tale og dermed også at forstå og at kommunike-

---

[5] Joh 15, 12-13

re, lærer Kirken, vor moder, os troens sprog for at føre os til indsigt og til et liv i tro".[6] I og med, at dette udtrykkes symbolsk i dåbsliturgien ved overrækkelsen af det tændte lys, gøres forældrene til en del af det nye livs mysterium, som gives deres sønner og døtre ved dåbens vand.

Det at videregive troen til sine børn – med hjælp fra personer og institutioner som sogn, skole eller katolske sammenslutninger – er et ansvar, som forældrene ikke kan se bort fra, negligere eller fuldkomment overlade til andre. "Vi kalder den kristne familie hjemmets kirke, fordi familien udtrykker og virkeliggør Kirkens karakter af et fællesskab og en familie, Guds familie. Hvert enkelt af familiens medlemmer udøver – i overensstemmelse med sin egen rolle – sit ved dåben erhvervede præstelige kald; derved bidrager det til at gøre familien til et nådens og bønnens fællesskab, til en skole for menneskelige og kristne dyder og til stedet, hvor troen allerførst bliver forkyndt for børnene".[7] Og det siges yderligere, at "i kraft af deres tagen del i Guds faderskab har forældre det første ansvar for oplæringen af deres børn, og de er de første budbringere af troen for dem. Forældrene har pligt til at elske og respektere deres børn som personer og som Guds børn […] Især er det forældrenes opgave at oplære deres børn i den kristne tro".[8]

Troens sprog læres i de hjem, hvor denne tro vokser og styrkes ved bøn og ved kristen livsførelse. I *5. Mosebog* hører vi bønnen "Shema Israel!" blive gentaget den ene gang efter den anden af det udvalgte folk;[9] den samme bøn, som Jesus må have hørt og reciteret i hjemmet i Nazareth, sådan som det berettes i *Markusevangeliet*.[10] Dette er Kirkens tro, som skyldes Guds kærlighed, og som vi møder ved familiernes mellemkomst. Det er en stor gave til fulde at leve i denne tro med al dens vidunderlige nyskabelse. Det kan dog samtidigt – i tider hvor Guds ansigt synes skjult for os – være vanskeligt og kræve store anstrengelser at holde fast i troen.

Dette møde giver os nye impulser til fortsat at forkynde evangeliet om familien og til derved på ny at bekræfte dens styrke og identitet, bekræfte den på ægteskabet opbyggede families åbenhed overfor livets generøse gave og bekræfte dens opgave med at ledsage børnene i deres fysiske og åndelige udvikling. Dette er den bedste måde til imødegåelse af den meget udbredt nydelsessyge, der reducerer de menneskelige relationer til banaliteter og tømmer dem for deres sande værdi og skønhed. Befordringen af ægteskabets værdi lægger ikke hindringer i vejen for den fuldkomne oplevelse af lykke, som manden og kvinden finder i deres gensidige kærlighed. Det er ikke den kristne tros og den kristne morals hensigt at undertrykke kærligheden, men at gøre den sundere, stærkere og mere virkelig fri. Menneskelig kærlighed må derfor lutres og modnes, hvis den skal være sand menneskelig og danne grundlag for sand og varig glæde.[11]

Jeg opfordrer derfor regeringsledere og lovgivere til at betænke, hvilket indlysende gode hjem, der er præget af fred og harmoni, er for både mennesker og familier, som er samfundets omdrejningspunkt; således som Vatikanet erindrer om i sin *Erklæring om Familiens Rettigheder*.[12]

Al lovgivning har til formål at sikre menneskets fuldkomne gode, med andre ord at imødekomme menneskets behov og forhåbninger. Menneskets fuldkomne gode er for samfundet en betydelig styrke, som altid sigter mod at værne og lutre mennesket, og som ikke uden videre skal forbigås.

---

6 KKK 171

7 Den katolske Kirkes Katekismus, Kompendiet, 350

8 Smst. 460

9 5 Mos 6,4: "Hør, Israel! Herren vor Gud, Herren er én." – Se tillige 5 Mos 5,1; 6,3; 9,1; 20,3; 27,9

10 Mark 12,29-30: "Jesus svarede: Det første bud er: ›Hør Israel! Herren vor Gud, Herren er én, og du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind og af hele din styrke."

11 Sml. pave Benedikts tale til deltagerne i bispedømmet Roms kirkekonvent i Laterankirken den 5. juni 2006. **Klik her** for at se talens tekst (på engelsk).

12 Den hellige Stols erklæring af 22. oktober 1983 med titlen "Charter of the Rights of the Family" var rettet til alle personer, institutioner og myndigheder, der har at gøre med familiens opgave i verden af i dag. **Klik her** for at se erklæringen (på engelsk).

Familien er også en skole, som gør det muligt for mænd og kvinder at udvikle deres fulde mål af menneskelighed. Oplevelsen af at være elsket af deres forældre hjælper børn til at blive opmærksomme på deres egen værdighed som børn.

Børn har behov for at blive opdraget i troen, for at blive elsket og beskyttet. Samtidig med den grundliggende ret til at blive født og opdraget i troen, har børn også ret til et hjem, som har hjemmet i Nazareth som model, og til at blive beskyttet mod alle farer og trusler.

Jeg vil gerne henvende nogle ord til bedsteforældrene, som er så vigtige i enhver familie. De kan være – og er ofte – garanter for den hengivenhed og mildhed, som ethvert menneske har brug for at give og for at modtage. De giver de små et tidsperspektiv, de er familiens hukommelse og rigdom. De bør under ingen omstændigheder udelukkes fra familiekredsen. De udgør en skat, som ikke bør nægtes den yngre generation, især når de ved livets afslutning bærer vidnesbyrd om deres tro.

Jeg vil gerne slutte med at recitere en del af den bøn, som I har bedt for, at dette verdensmøde for familien skal blive en succes:

Oh Gud, som i den hellige familie
har givet os en fuldkommen model for familiens liv,
når det leves i tro og lydighed mod din vilje,
hjælp os med at blive forbilleder på tro og kærlighed
i overensstemmelse med dine bud.
Hjælp os i vor opgave med at videreføre troen,
som vi har modtaget fra vore forældre.
Åbn vore børns hjerter,
så troens sæd, som de har modtaget i dåben, vil vokse i dem.
Styrk vore unges tro,
så de må lære Jesus bedre at kende.
Forøg kærlighed og trofasthed i alle ægteskaber,
især i dem, der gennemlever tider med lidelser og vanskeligheder. […]
I forening med Josef og Maria
beder vi herom ved Jesus Kristus din Søn, Vor Herre.

Amen.

Klik her for at udskrive artiklen (printeren skal være tændt)

Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt (Outlook skal være startet)

Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk